Kadernota 2022

Peel gemeenten

1. Inleiding

De Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten (GR Peelgemeenten) stelt jaarlijks een kadernota op. Hierin worden de algemene financiële en beleidsmatige kaders aangegeven voor het volgende kalenderjaar, in dit geval voor 2022. De kadernota is daarmee de opmaat voor de begroting 2022.

De zorgkosten maken geen deel uit van de begroting van de GR Peelgemeenten, maar zijn belangrijk voor de begrotingen van de afzonderlijke gemeenten. De ontwikkelingen die Peelgemeenten voorziet op het gebied van de zorgkosten, daarover wordt gerapporteerd in de reguliere kwartaalrapportages en zijn dan ook niet opgenomen in deze Kadernota.

Allereerst wordt in de volgende paragraaf stil gestaan bij de huidige ontwikkelingen rondom de koersagenda. Ook in 2022 zal de koersagenda en de gezamenlijke programma's namelijk een belangrijke rol blijven spelen.

Aanvullend aan de programma's wordt de ingezette werkwijze voor wat betreft beleidsadvisering en de P&C cyclus voortgezet. De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen voor 2022 worden in paragraaf 3 nader beschreven.

Tenslotte wordt afgesloten met een aantal financiële uitgangspunten, waaronder de verdeelsleutels en in bijlage 2 een overzicht van de voorlopige gemeentelijke bijdragen.

2. De context: Samenwerken door samen werken

In het koersdocument 'Samenwerken door samen werken' is uiteengezet in welke richting de GR Peelgemeenten de komende jaren gaat ontwikkelen, zie **bijlage 1**. In de volgende fase legt GR Peelgemeenten de focus op de omgeving en context van de vijf lokale gemeenten en wordt de inhoud daarvan maximaal leidend.

De lokale gemeenten hebben zelf het beste zicht op en zijn eigenaar van hun strategische doelstellingen op het sociaal domein. Om ieders lokale strategische doelstellingen op het sociaal domein te realiseren is het van belang dat de juiste opgaven worden aangepakt. Een deel van deze opgaven realiseren de lokale gemeenten geheel zelfstandig zoals beleid, aansturing en inrichting van het voorliggend veld en bij een groot aantal opgaven binnen het sociaal domein levert GR Peelgemeenten een belangrijke bijdrage. Die bijdrage wordt in de volgende fase vertaald in gezamenlijke programma's die aansluiten op de opgaven van de vijf gemeenten.

De opgaven kunnen, en zullen naar alle waarschijnlijkheid, in meerdere gemeenten hetzelfde zijn. Er zullen ook opgaven zijn die per gemeente verschillen. Daarnaast zal er sprake zijn van nuance verschillen of verschillende snelheden per gemeente.

De meeste uitdagingen waarvoor we ons binnen het sociaal domein gesteld zien kunnen niet alleen, d.w.z. binnen één organisatie, gerealiseerd worden. Binnen het sociaal domein is de toenemende complexiteit een kernbegrip. Het is de kracht van GR Peelgemeenten om de samenhang te overzien en hier een initiërende en verbindende rol in op te pakken.

De geformuleerde opgaven in het sociaal domein van de vijf gemeenten en de gekozen programma's vormen de koersagenda. De koersagenda is een meerjaren programma wat het bestuur meegeeft als bestuursopdracht aan GR Peelgemeenten.

De koersagenda wordt in het eerste kwartaal van 2021 uitgewerkt voor de jaren 2021 en 2022. Deze werkwijze draagt bij aan de lenigheid en flexibiliteit die GR Peelgemeenten verder ontwikkelt om maximaal in te kunnen spelen op nieuwe taken en ontwikkelingen in het sociaal domein.

3. Ontwikkelingen Beleid

Inkoopsamenwerking Een 10 voor de jeugd

- In 2020 is de samenwerkingsovereenkomst Een 10 voor de jeugd tot stand gekomen en zijn er hernieuwde afspraken gemaakt met de systeemaanbieders. 2021 is een overgangsjaar. De inspanningen 2020/2021 zijn erop gericht om vanaf januari 2022 op basis van uniforme overeenkomsten de ambities en doelstellingen uit de inkoopstrategie te kunnen realiseren. Door op de inhoudelijke ambities en doelstellingen te sturen en het jeugdzorglandschap te verbeteren, werken we op de middellange termijn aan betere kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners en kostenbeheersing. Een aantal concrete opgaven en doelstellingen die vanaf januari 2022 gerealiseerd kunnen worden zijn:
    - Direct de juiste plaatsing en ontdubbeling van zorginzet.
    - Ontwikkeling van ambulante alternatieven in de regio als substituut voor de meer op afstand georganiseerde jeugdhulp vormen van (groeps)behandeling en verblijf.
    - Afbouw intramurale voorzieningen.
    - Het uitbreiden en optimaliseren van jeugdhulpvormen gericht op wonen, zodat jeugdigen sneller intramurale voorzieningen kunnen verlaten.
    - Het optimaliseren van het toegangsproces voor complexe casussen in samenwerking met de systeemaanbieders, zodat sneller integraal, domein overstijgend zorgaanbod georganiseerd en ingezet kan worden.
    - Het aantal aanbieders in het segment specialistisch veel voorkomend beheersbaar maken en waar mogelijk verminderen.
    - Het sterk terugdringen inzet van zorg via individuele maatwerkovereenkomsten voor niet gecontracteerde zorg en/of buiten regionale plaatsingen.
- Door de verschuiving van reactief naar proactief contract- en leveranciersmanagement vanuit een gezamenlijk team Contractmanagement zal vanaf 2022 de informatievoorziening op regionaal niveau geoptimaliseerd zijn. Dit draagt bij aan het verder grip krijgen op de inzet en kosten van de jeugdhulp.

Inkoopsamenwerking 21 voor de jeugd

In de regio 21voordejeugd blijven we samen optrekken rondom de thema's die betrekking hebben op dwang en drang binnen de jeugdzorg.

- In 2021 wordt gewerkt met een nieuwe overeenkomst voor Contractering van Jeugdbescherming en -reclassering (JB/JR) via de gemeente Eindhoven. Deze overeenkomst is voor alle Brabantse jeugdzorgregio's gelijk en het contractmanagement wordt in gezamenlijkheid uitgevoerd. In 2022 zullen deze ontwikkelingen verder vorm krijgen, ingebed en gecontinueerd worden.
- Vanaf januari 2021 gaan nieuwe overeenkomsten met drie JeugdzorgPlus-aanbieders in. In 2022 wordt dit gecontinueerd. Onderdeel van de contractering is een financiering op basis van beschikbaarheid en de mogelijkheid om jaarlijks het aantal JeugdzorgPlus plaatsen bij te stellen.
- In 2021 wordt een nieuwe, vereenvoudigde governancestructuur voor de wettelijke regionale taken (Veilig Thuis, JB/JR, JeugdzorgPlus en Spoed voor de Jeugd) voorbereid. Dit betekent dat vanaf 2022 alle inkoopdossiers en regionale onderwerpen voorbereid en afgestemd dienen te worden in de twee inkoopregio's (voor Peelgemeenten binnen Een 10 voor de jeugd) om vervolgens op niveau van 21 gemeenten tot besluitvorming en uitvoering te komen.

Diverse projecten

- Vanuit het project 'Geweld hoort nergens thuis ook niet in Zuidoost Brabant' werken alle lokale toegangsteams in 2022 met het kwaliteitskader. GR Peelgemeenten zal hierin zonodig een ondersteunende rol vervullen richting de lokale teams.
- Vanuit het project 'Scheiden zonder schade' worden er diverse deelprojecten in de arrondissementsregio Oost-Brabant uitgerold, om meer grip te krijgen op scheidingsproblematiek.

Inkoop Wmo Helmond-Peelgemeenten

Onze raamovereenkomsten Wmo voor begeleiding, kortdurend verblijf en beschermd wonen hebben een looptijd van 10 jaar en zijn gestart per 1-1-2015. Deze lopen derhalve af per 31-12-2024. We werken hierin nauw samen met gemeente Helmond. In 2022 zullen we een start maken met de voorbereiding van de nieuwe inkoopafspraken. Daarbij is het essentieel om een evaluatie uit te voeren op de huidige inkoopconstructie en op basis daarvan te bepalen of we dezelfde koers handhaven of hier een wending aan geven. Indien we een nieuwe koers gaan varen dan zal een nieuwe inkoopvisie moeten worden opgesteld. De ervaring leert dat hiervoor een zorgvuldig voorbereidingstraject doorlopen dient te worden richting lokale gemeenten en aanbieders, maar vervolgens ook tijdige besluitvorming. Vandaar dat we dit starten in 2022.

Woonplaatsbeginsel

Op 1 januari 2022 wordt het nieuwe woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet na een vertraging van 2 jaar ingevoerd. Deze wijziging zal gevolgen hebben voor het huidige bestand jeugdigen en zal voor de ene gemeente grotere gevolgen hebben dan voor de andere. Met de wijziging van het woonplaatsbeginsel wordt het budget voor voogdij en 18+ op een andere wijze verdeeld. Daarnaast is het met de huidige werking van het woonplaatsbeginsel zo dat jeugdigen met voogdij die geplaatst worden in een (gesloten) verblijfssetting, de kosten hiervoor terecht komen bij de gemeente waar ofwel de jeugdhulpaanbieder of wel de Gecertificeerde Instelling (JB/JR) gevestigd is. Dit leidt voor de gemeenten die een jeugdhulpaanbieder met verblijfsaanbod binnen de gemeentegrenzen heeft tot extra kosten. Met de wijziging van het woonplaatsbeginsel is dit niet langer aan de orde. Wat uiteindelijk het netto resultaat in relatie tot de kosten voor jeugdhulp, is pas vlak voor de overgang in te schatten. De verwachting is wel dat met name voor de gemeente Deurne dit in financieel opzicht een positief resultaat gaat geven, omdat daar Bijzonder Jeugdwerk met JeugdzorgPlus aanbod gevestigd is.

Invoering PGB 2.0

De invoering van PGB 2.0 stond voor 2020 op de planning, maar door problemen welke de pilotgemeenten en budgethouders ondervinden is de release uitgesteld. Op dit moment is de stand van zaken dat in het laatste kwartaal van 2021 gemeenten gefaseerd aan gaan sluiten bij het nieuwe systeem. De laatste gemeenten zullen in het derde kwartaal van 2022 overgaan naar PGB 2.0. Wij houden de ontwikkeling hiervan en de voorbereidingen bij onze softwareleverancier Zorgned nauw in de gaten. De invoering van PGB 2.0 is een overgang met een technisch karakter het leidt in eerste instantie niet tot nieuw beleid met betrekking tot de aard of regelgeving van het persoonsgebonden budget.

Het PGB 2.0 programma verzorgt de doorontwikkeling en uitrol van een oplossing waarmee de budgethouder met het toegekende budget zorg kan inkopen en laten betalen. Naast de budgethouder en de zorgverlener werken ook de betrokken partijen in de uitvoering met dit systeem: gemeente, zorgkantoor, zorgverzekeraar en SVB.

Data management/BI tool Sociaal Domein

In 2020/2021 zorgen we dat de basis op orde is in het datamanagement. Dit betekent dat alle gemeenten en de GR (ambtelijk) toegang hebben tot de data-informatie inzake alle inzet binnen de Jeugdwet, Wmo, minimaregelingen en schulddienstverlening. Het jaar 2022 willen we gebruiken voor een verdere doorontwikkeling middels het aanhaken van o.a. CBS gegevens, waardoor de data in een breder perspectief komen te staan en (nog) meer sturing mogelijk is ten behoeve van beleidsontwikkeling en prognoses. Daarnaast zullen we in de BI tool de lokale monitoring op de effecten van de nieuwe contractafspraken Jeugd ontwikkelen.

Rechtmatige Zorg

Het rechtmatig (financieel, kwalitatief en doelmatig) besteden van zorggeld staat hoog in het vaandel bij de Peelgemeenten. In de zomerperiode van 2020 hebben we ons huidige proces omtrent rechtmatige zorg onder de loep genomen. We hebben visueel gemaakt waar zich in dit proces nog risico's bevinden en wat er nodig is om die risico's weg te nemen. Een optimaal proces raakt de hele organisatie van toegang tot backoffice. Zowel bestuurlijk als ambtelijk hebben we commitment gekregen voor de implementatie van de optimalisering van het proces. Dit beslaat een omvangrijk project wat we gedurende het jaar 2021 gaan inregelen, zodat er begin 2022 een 'kwaliteitszorgsysteem' staat waarin we rechtmatige zorg kunnen waarborgen.

Beschermd wonen

In het kader van de doordecentralisatie van Beschermd wonen is in juni 2020 door de colleges van de 5 Peelgemeenten en gemeente Helmond de koers voor de Peelregio vastgesteld. Met als uitkomst dat de bestaande uitvoeringssituatie gehandhaafd wordt en gemeenten gezamenlijk afspraken zullen maken over de randvoorwaarden om een goede doorstroming van beschermd wonen naar beschermd thuis te bewerkstelligen. Concreet betekent dit dat de uitvoering van Beschermd wonen en Beschermd thuis bij gemeente Helmond belegd blijft. Met dien verstande dat 2 toegangsmedewerkers vanuit de Peelgemeenten het toegangsteam Beschermd wonen/Beschermd thuis gaan versterken (binnen het bestaande uitvoeringsbudget Helmond) en de verbinding met de lokale structuur van de vijf peelgemeenten borgen. Daarbij is tevens besloten dat de uitwerking hiervan wordt vastgelegd in een gezamenlijk uitvoeringsplan en een dienstverleningsovereenkomst, waarin de organisatorische, financiële en juridische aspecten van de samenwerking zijn geregeld. Deze DVO wordt afgesloten tussen de GR Peelgemeenten en gemeente Helmond. In 2021-2022 zullen we concreet uitvoering gaan geven aan het uitvoeringsplan. We verwachten pas in 2021 meer duidelijkheid te krijgen over essentiële punten als de overgang van het aantal cliënten Beschermd wonen naar de Wlz en de financiële gevolgen hiervan, het objectief verdeelmodel en het 10 jarig ingroeipad. Daarom evalueren we op frequente basis de visie, de afspraken en de uitvoeringspraktijk. Daarnaast verwachten we dat medio 2023 duidelijk is welke keuze het rijk maakt ten aanzien van de decentralisatie Maatschappelijke Opvang. Dit kan dan eventueel meegenomen worden in het vervolg.

Harmonisatie en monitoring BMS

In 2021 treedt het geharmoniseerde pakket aan regelingen in de bijzondere bijstand in werking. Tevens vindt verdere implementatie plaats om in alle vijf de gemeenten te werken met het softwarepakket OnView voor Schulddienstverlening. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat we in 2022 regionaal kunnen gaan monitoren op bijzondere bijstand, minima en schulddienstverlening.

Evaluatie DVO Bijzondere Bijstand
Op dit moment wordt de bijzondere bijstand via een DVO uitgevoerd door Senzer. In 2021 wordt de DVO Bijzondere Bijstand geëvalueerd. De gemeentelijke opgaven op dit terrein alsmede de uitkomsten van de evaluatie zullen leidend zijn in de keuzes die er gemaakt zullen worden voor 2022. Senzer zal door Peelgemeenten betrokken worden in de doorontwikkeling met betrekking tot opgave gericht en programmatisch werken. Deze werkwijze draagt bij aan het gezamenlijk met andere partijen realiseren van de maatschappelijke opgaven.

Wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams)
Deze wet beoogd in werking te treden eind 2022. Het college moet op basis van een melding van een inwoner of een professional onderzoeken of sprake is van meervoudige problematiek. Dit moet leiden tot een integrale en gecoördineerde aanpak vanuit Wmo, Jeugdwet, Wgs en PW. De wet maakt het eenvoudiger om gegevens te delen tussen de wetten. De wet zal een flinke impact hebben op de uitvoering (herinrichting processen).

4. Financiële uitgangspunten voor begroting 2022

Voor de indexering van de externe kosten wordt aangesloten op de methodiek die wordt gehanteerd voor de vier gemeenschappelijke regelingen die voor de 21 gemeenten van Zuidoost Brabant werken. Hierbij is de hoogte van de indexeringen gebaseerd op de ramingen uit de nieuwste Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau. Voor de begroting 2021 baseert GR Peelgemeenten zich op de MEV die betrekking heeft op 2021 (een raming voor 2022 wordt nl nog niet gegeven, de raming voor 2021 is voor dit moment meest recent). Het voorstel voor de indexering is gebaseerd op twee indicatoren:

1) loonvoet sector overheid: 1,5%[1]
2) prijs netto materiële overheidsconsumptie (Imoc) : 1,5%

- *Loongevoelige externe kosten*
  Voor de loongevoelige externe kosten wordt uitgegaan van de indicator loonvoet sector overheid; 1,5%.

- *Overige externe kosten*
  Voor de overige externe kosten wordt uitgegaan van de indicator prijsindex netto materiële overheidsconsumptie (Imoc): 1,5%.

- *Loonkosten*
  De ontwikkeling van de loonkosten voor personeel dat in dienst is van GR Peelgemeenten, is voor 2022 is nog onzeker. De huidige CAO loopt tot 1-1-2021. CAO overleg kan naar verwachting per 1 november 2020 beginnen. De inzet hierbij is om voor 1 januari 2021 tot een nieuw akkoord te komen. De GR Peelgemeenten gaat voor de begroting 2022 uit van een gelijke verhoging van de externe loonkosten: + 2,8% ten opzichte van loonkosten 2021. ***(Percentage dient op dit moment nog als voorlopig te worden beschouwd).***

- *Meerjarenraming*
  In de meerjarenraming worden de budgetten geïndexeerd conform de indexering 2022.

- *Rente*
  GR Peelgemeenten is een uitvoeringsorganisatie, waarbij de uitvoeringskosten voornamelijk betrekking hebben op personeelslasten en bijkomende overhead. In de begroting is slechts een beperkte investering voor hardware opgenomen. Omdat de GR Peelgemeenten wordt gefinancierd via voorschotten die verstrekt worden door de

[1] Zie verzamelde bijlagen MEV 2021, bijlage 02

deelnemende gemeenten, hoeft de GR Peelgemeenten geen leningen af te sluiten. Peelgemeenten heeft hierdoor ook geen rentekosten. Het rentepercentage is 0%.

- *Verdeelsleutels uitvoeringskosten*
  De verdeelsleutel van de uitvoeringskosten is afhankelijk van het feit of het gaat om basistaken of plustaken. De basistaken worden verdeeld op basis van de afgesproken verdeelsleutel inwonerbijdrage. Uitzondering hierop is de formatie van de Wmo consulenten. De salariskosten van de Wmo consulenten worden namelijk verdeeld op basis van de werkelijke inzet per gemeente. De bedragen die hiervoor zijn berekend, worden ten opzichte van 2021 verhoogd met het gewogen indexpercentage van 2,7 % waarbij de formatie-omvang per gemeente vooralsnog gelijk is gebleven.

- *Verdeelsleutel plustaak werkgeverschap jeugd*
  Sinds 1-1-2020 is GR Peelgemeenten ook werkgever voor de jeugdprofessionals die werken voor de gemeenten Asten, Laarbeek en Someren, dit is een zogenaamde plustaak. De salariskosten voor deze jeugdprofessionals worden verdeeld op basis van de werkelijke inzet per gemeente. De overige kosten die verbonden zijn aan deze plustaak, worden verdeeld op basis van de formatieomvang van de jeugdprofessionals per gemeente.

- *Aantal inwoners*
  De peildatum voor het aantal inwoners is in de gemeenschappelijke regeling vastgesteld op 1-1 van jaar voorafgaande aan het betreffende begrotingsjaar (t-1). Voor de begroting 2022 gelden de inwoner aantallen per 1-1-2021. Deze aantallen zijn bij het opstellen van de Kadernota nog niet bekend. In de voorlopige berekening is daarom uitgegaan van de inwoneraantallen per 1-1-2020.

  Begin 2021 zullen de inwoners per 1-1-2021 worden opgevraagd, deze aantallen worden opgenomen in de begroting 2022.

GR Peelgemeenten

“Samenwerken door Samen Werken”

Inleiding

Sinds 1 januari 2017 is GR Peelgemeenten het samenwerkingsverband op het sociaal domein van, voor en door vijf gemeenten in De Peel.

In het voorjaar van 2019 is door adviesbureau SVDL GR Peelgemeenten geëvalueerd. Daar zijn een aantal verbetersuggesties uit voort gekomen. De twee belangrijkste verbeteringen betreffen een gewijzigde governance structuur en het vormgeven van verdere verdieping en duiding aan de samenwerking.

De aanpassing voor wat betreft de governance is vastgesteld in november 2020 in de vorm van de gewijzigde GR.

Over het advies om vorm te geven aan nadere duiding en verdieping met betrekking tot de samenwerking tussen de vijf gemeenten en GR Peelgemeenten gaat dit document genaamd *“Samenwerken door Samen Werken”.*

Terugblik

Alvorens verder ingegaan wordt op de vervolgstappen wordt hieronder kort weergegeven welke taken en documenten tot op heden vastgesteld, vigerend en nog steeds actueel zijn.

De organisatie GR Peelgemeenten voert met ruim 100 medewerkers taken uit voor Gemert- Bakel, Deurne, Asten, Laarbeek en Someren op het gebied van

a. Jeugd
b. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)
c. Bijzondere Bijstand, minimaregelingen en schulddienstverlening (BMS)

1. Er worden taken uitgevoerd op de volgende onderdelen:

a. Beleidsontwikkeling;
b. Inkoop individuele voorzieningen Wmo en Jeugd;
c. Contractbeheer
d. Kwaliteitsbeheer;
e. Procesondersteuning;
f. Financiële administratie;
g. Informatievoorziening;
h. Datagedreven werken;

2. De taken op het gebied van uitvoering betreffen:

    a. Wmo door inzet Wmo consulenten
    b. Jeugdwet door inzet Jeugd professionals (als plus taak)
    c. Bijzondere Bijstand (welke via DVO is uitbesteed aan Senzer)
    d. Minimaregelingen door inzet klantbegeleiders
    e. Schulddienstverlening (treffen schuldregeling) door inzet klantbegeleiders

Bedrijfsplan 2016

Context: het vigerende bedrijfsplan is vastgesteld door de colleges van B&W in 2016, voorafgaand aan de oprichting van GR Peelgemeenten en op basis van een business case.

Dit bedrijfsplan bevat de volgende doelstellingen met de samenwerking:

a. Inwoner centraal: we zetten de inwoner centraal in onze dienstverlening en bedrijfsvoering, want daar doen we het voor.
b. Minder kosten: door samenwerking kunnen schaalvoordelen behaald worden en knelpunten samen worden opgelost. Samenwerking biedt besparingspotentieel.
c. Meer kwaliteit: door samenwerking kan expertise en ervaring beter worden gedeeld. Samenwerking maakt slimmer en biedt betere kansen voor innovatie.
d. Minder kwetsbaarheid: samenwerking is van belang om (in tijden van bezuiniging) de veerkracht, de vervanging en voldoende omvang van de ambtelijke ondersteuning te kunnen blijven waarborgen.
e. Krachtige positie: door samenwerking staan we sterker. Het draagt bij aan een betere informatiepositie en een sterke lobby naar neven en-of bovengeschikte overheden. En daarmee een grotere invloedsuitoefening.

In het bedrijfsplan zijn 13 leidende organisatieprincipes geformuleerd. Deze principes liggen ten grondslag aan de destijds gekozen organisatiestructuur.

1. Dienstverlening is dichtbij de inwoners georganiseerd.
2. Lokale gebiedsteams leggen de focus op bevordering van zelfredzaamheid van inwoners.
3. De Peelgemeenten staat ten dienste van de lokale gebiedsteams en de gemeenten.
4. Individuele gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inrichting en doorontwikkeling van hun lokale gebiedsteam(s) in aansluiting op de algemene voorzieningen en organisatie van de nulde lijn in de eigen gemeente.
5. Individuele gemeenten zijn verantwoordelijk voor de regie en coördinatie van hun lokale gebiedsteam(s).
6. Waarborgen integraliteit van de dienstverlening op alle gebieden van sociaal domein.

7. Afstemming borgen met externe partijen zoals werkbedrijf Senzer , gemeente Helmond (m.b.t. beleid en inkoop), instellingen en zorgaanbieders, regio Zuid-Oost Brabant (m.b.t. jeugd) om integraliteit van dienstverlening op alle gebieden van het sociaal domein mogelijk te maken.
8. Zo weinig mogelijk overdrachtsmomenten in het proces, aanraken is afmaken.
9. Resultaat en oplossingsgericht werken.
10. Verantwoordelijkheden laag in de organisatie, elke medewerker is een professional op zijn of haar werkgebied.
11. Gebruik maken van elkaars expertise.
12. Ruime slagkracht voor innovatie gericht op klantgerichte dienstverlening.
13. Individuele gemeenten hebben de vrijheid te experimenteren. Dit mag echter de afgesproken processen in de Peelgemeenten niet verstoren. Extra kosten zijn voor rekening van de betreffende gemeente.

De basis staat

GR Peelgemeenten is nu bijna 4 jaar onderweg. De organisatie presteert goed en de doelstellingen met de samenwerking worden in redelijke tot behoorlijke mate ingevuld. De teams beschikken over veel inhoudelijke, beleidsmatige en bedrijfskundige expertise. De systemen en processen zijn goed ingericht. De sfeer is energiek, er is een kundig en toekomstbestendig MT en de organisatie is logisch ingedeeld. Kortom: de basis staat stevig. Kenmerkend voor een organisatie in opbouw is dat deze de eerste jaren met name focus heeft op de interne organisatie; het inregelen en versterken van de interne werkprocessen. De focus mag en moet nu meer en meer verlegd worden naar de omgeving en de context van de vijf deelnemende gemeenten.

De volgende fase: focus op de omgeving en context van de lokale gemeenten

Nu de structuren en werkprocessen stevig staan is het van belang dat GR Peelgemeenten en de vijf gemeenten samen de volgende stap gaan zetten. Structuren en processen zijn noodzakelijk maar uiteindelijk zit de belangrijkste succesfactor in de inhoud. In de volgende fase legt GR Peelgemeenten de focus op de omgeving en context van de vijf lokale gemeenten en wordt de inhoud daarvan maximaal leidend.

De lokale gemeenten hebben zelf het beste zicht op en zijn eigenaar van hun strategische doelstellingen op het sociaal domein. Om ieders lokale strategische doelstellingen op het sociaal domein te realiseren is het van belang dat de juiste maatschappelijke opgaven worden aangepakt. Een deel van deze opgaven realiseren de lokale gemeenten geheel zelfstandig zoals beleid, aansturing en inrichting van het voorliggend veld en bij een groot aantal opgaven binnen het sociaal domein levert GR Peelgemeenten een belangrijke bijdrage. Die bijdrage wordt in de volgende fase vertaald in gezamenlijke programma’s die aansluiten op de maatschappelijke opgaven van de vijf gemeenten.

Door middel van programma's aan de maatschappelijke opgaven werken

Een programma in deze context is feitelijk een tijdelijke vorm van samenwerken, gericht op het nastreven van doelen die bijdragen aan het verwezenlijken van de strategie op het sociaal domein van de lokale gemeente. Het is een tijdelijke doelgerichte aanpak van een opgave, waarvoor in samenhang allerlei inspanningen worden gerealiseerd.

De opgaven kunnen, en zullen naar alle waarschijnlijkheid, in meerdere gemeenten hetzelfde zijn. Er zullen ook opgaven zijn die per gemeente verschillen. Daarnaast zal er sprake zijn van nuance verschillen of verschillende snelheden per gemeente.

De meeste uitdagingen waarvoor we ons binnen het sociaal domein gesteld zien kunnen niet alleen, d.w.z. binnen één organisatie, gerealiseerd worden. Binnen het sociaal domein is de toenemende complexiteit een kernbegrip.

In toenemende mate werken we over organisatiegrenzen heen samen om doelen te bereiken, bijvoorbeeld in allianties, netwerken, ketens en partnerships. Dit is ook kenmerkend voor de samenwerkingsverbanden in en rondom het sociaal domein van de vijf gemeenten en GR Peelgemeenten. Een 10 voor de Jeugd is een voorbeeld daarvan.

In de volgende fase van GR Peelgemeenten staan de strategische doelstellingen en maatschappelijke opgaven binnen het sociaal domein van de vijf gemeenten maximaal centraal. Om effectief aan de opgaven te werken is het de uitdaging niet te snel te denken in op te lossen "dingetjes" of in afzonderlijke projecten, maar ze in een bredere context te plaatsen en ze als een geheel te beschouwen – zonder het daarbij onnodig omvangrijk en ingewikkeld te maken.

De uitdaging daarbij is om niet teveel in vaste structuren te denken. Programma's helpen daarbij. Ze gaan uit van een tijdelijke en flexibele inzet bij het nastreven van belangrijke doelen waarvoor samenwerking tussen allerlei mensen en partijen over organisatiegrenzen heen nodig is. Ze lossen de complexiteit niet op maar maken het wel hanteerbaarder.

Niet alleen opgaven maar ook mensen in en buiten de organisaties zijn steeds minder makkelijk te isoleren en op te knippen in "te managen" brokjes. Bij programma's is het denken in samenhang een belangrijk uitgangspunt.

Het is de kracht van GR Peelgemeenten om de samenhang te overzien en hier een initiërende en verbindende rol in op te pakken.

Het formuleren van de maatschappelijke opgaven en de programma's in co-creatie

Niemand weet beter wat de opgaven in de vijf gemeenten zijn, dan de gemeenten zelf. Met de gemeenten wordt in deze context de lokale besturen en de ambtelijke organisaties bedoeld.

Om de opgaven per gemeente te formuleren slaan de betrokkenen van de vijf lokale gemeenten (dus ambtenaren en bestuurder) en GR Peelgemeenten de handen ineen. Daarbij zijn de gemeenten in de lead om aan te dragen wat hun strategische doelstellingen voor het sociaal domein zijn en voor welke opgaven zij zich het komend jaar gesteld zien om de strategische doelen te kunnen realiseren. GR Peelgemeenten is betrokken om samen tot de formulering van de gezamenlijke opgaven voor de vijf gemeenten te komen.

Op basis van de geformuleerde opgaven slaan de gemeenten en GR Peelgemeenten eveneens de handen ineen om tot de formulering van de gezamenlijke programma's te komen en daarnaast daar waar wenselijk op maat lokale nuances aan te brengen.

Met betrekking tot de formulering van de programma's draagt GR Peelgemeenten suggesties aan en levert per programma de regisseur.

Daarnaast is het overigens ook heel goed mogelijk dat voor een bepaald programma een andere partij dan GR Peelgemeenten de regisseur levert. Dat kan 1 van de vijf gemeenten zijn of desgewenst een andere externe samenwerkingspartner in het sociaal domein. Hiermee creëren we gezamenlijk eigenaarschap.

Per programma wordt een programmateam samengesteld waarbij in ieder team afvaardiging van de gemeenten, GR Peelgemeenten en evt. andere externe partners geborgd wordt. De mate waarin iedere gemeenten deelneemt in programmateams wordt door de gemeenten zelf en in onderling overleg bepaald. Gemeenten vertegenwoordigen hierin elkaar. Het overleg, de afstemming en de voorstellen hieromtrent vindt maandelijks plaats binnen het Ogon.

Gaandeweg worden in gezamenlijkheid formats en werkvormen ontwikkeld ter ondersteuning van het programmatisch werken.

Programmateams

GR Peelgemeenten en gemeenten kiezen samen een set programma's om alle opgaven te realiseren. GR Peelgemeenten levert (daar waar afgesproken) per programma de regisseur die initieert, organiseert, verbind en rapporteert. Het programmateam met leden van de gemeenten en GR Peelgemeenten werkt samen aan de visie per programma, formuleert doelen, deelprojecten en inspanningen en werken zo gezamenlijk aan de beoogde resultaten per programma.

Op basis van de doelstellingen van het betreffende programma kan het zijn dat er gekozen wordt om ook andere participanten te vragen deel te nemen in het programmateam. Te denken aan bijvoorbeeld afvaardiging van 10 voor de jeugd of afvaardiging van organisatie(s) uit het werkveld.

Voorbeelden van programma's waar aan gedacht kan worden zijn:

Datagedreven werken, inkoop, contract- en leveranciersmanagement, rechtmatigheid, grip op zorgkosten etc.

GR Peelgemeenten op weg naar volwassenheid

De GR Peelgemeenten heeft de opdracht en ambitie te groeien naar verdere volwassenheid en ontwikkelt zich, hand in hand met de gemeenten, door tot volwaardig partner op strategie, advies en uitvoering van programma's in het sociaal domein. De organisatie beweegt naar maximale flexibiliteit en wendbaarheid om in staat te zijn in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en taken.

GR Peelgemeenten ziet de samenhang over organisatie en gemeentegrenzen heen en stelt zich op als initiator en verbinder.

Die lenigheid van GR Peelgemeenten moet met name gaan blijken uit de mate waarin aangesloten wordt op de maatschappelijke opgaven van de lokale gemeenten en de mate waarin de organisatie programma's initieert, betrokken stakeholders verbindt en mede richting geeft aan de te behalen doelstellingen.

Een lenige organisatie kenmerkt zich ook omdat de organisatiegrenzen vloeibaar lijken. De organisatie bestaat weliswaar uit een basisomvang maar de impact en reikwijdte is veel groter omdat binnen de programmateams steeds alle gewenste vertegenwoordiging uit het werkveld samenkomt en daarnaast GR Peelgemeenten zelf maximaal participeert in alle ketens en samenwerkingsverbanden die relevant zijn om de opgaven van de vijf gemeenten te realiseren.

Bij oprichting van GR Peelgemeenten is een missie en visie geformuleerd, zijn er taken afgebakend, er zijn doelstellingen in de vorm van een bedrijfsplan vastgesteld, leidende organisatieprincipes gekozen en de (gewijzigde) GR is uitgewerkt in alle gewenste juridische documenten. Al deze zaken zijn vandaag de dag nog relevant en blijven van kracht.

Aanvullend daaraan wordt voor 2021-2022 een koersagenda opgesteld.

Koers bepalen: de koersagenda

In de koersagenda worden de gezamenlijke strategische doelstellingen en maatschappelijke opgaven die gelden voor de vijf gemeenten omschreven en daaraan gekoppeld de gekozen programma's inclusief visie en doelstellingen waaraan in gezamenlijkheid gewerkt wordt.

De koersagenda wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur en is de bestuursopdracht die het DB meegeeft aan de algemeen directeur van GR Peelgemeenten. Het bestuur vervult hiermee de rol van opdrachtgever en de algemeen directeur van GR Peelgemeenten die van opdrachtnemer.

De algemeen directeur informeert (pro) actief alle stakeholders (waaronder Ogon) over de vorderingen binnen alle programma's en legt daarover per kwartaal bestuurlijk verantwoording af. De koersagenda is daarvoor de leidraad.

Koers houden

De realisatie van de programma's, d.w.z. de bijdragen aan de gestelde maatschappelijke opgaven van de vijf gemeenten, worden vanaf medio 2021 verwerkt in de kwartaalrapportages, naast de verantwoording van de zorgkosten waaruit heden de rapportages als bestaan. De rapportagevorm en formats hieromtrent wordt in gezamenlijk overleg ontwikkeld.

Per kwartaal worden deze besproken in het Ogon en behandeld en vastgesteld in de vergadering van het DB. De kwartaalrapportages maken dan ook onderdeel uit van de koersagenda.

De koersagenda vormt bovendien de basis van iedere Ogon vergadering. In gezamenlijkheid wordt richting gegeven aan de inspanningen die per programma geleverd worden.

De ontwikkeling en besluitvorming van beleidsadviezen en de P&C producten wordt op de bestaande wijze voortgezet.

De voorbereiding op de besluitvorming vindt steeds plaats in het Ogon overleg en de besluitvorming in het DB. Aan de koersagenda wordt een bijlage toegevoegd waarin de jaarplanning van de P&C producten is opgenomen.

In samenwerking de koersagenda maken

De koersagenda komt tot stand in samenwerking tussen de vijf lokale gemeenten en GR Peelgemeenten. GR Peelgemeenten stelt zich op als initiator en verbinder.

Opgavegericht en programmatisch werken is een stap die we gezamenlijk zetten en het is van belang dat we hierbij dezelfde beelden en ideeën hebben.

Kwartaal 1 van 2021 wordt benut om de koersagenda in gezamenlijkheid te ontwikkelen.

Hiervoor worden door de directeur van GR Peelgemeenten enkele gezamenlijke sessies georganiseerd in januari en februari 2021.

Tijdens deze sessies wordt eerst met alle betrokkenen aandacht besteed aan wat opgave gericht en programmatisch werken binnen ons sociaal domein is, hoe het werkt en wat de meerwaarde is.

Vervolgens worden in een vervolgsessie gezamenlijk de opgaven van de gemeenten geformuleerd en wordt de keuze gemaakt voor een set programma's en eventuele nuances per gemeente.

De sessies worden georganiseerd door de directeur van GR Peelgemeenten met begeleiding van Helmuth Stoop, partner bij TwynstraGudde en een van de bekendste en ervaren adviseurs op het gebied van opgavegericht en programmatisch werken.

De te plannen sessies:

Leer-werk Sessie 1 (januari 2021) :

Deze sessie gaat over wat opgave gericht en programmatisch werken in het sociaal domein is, hoe het werkt en wat de meerwaarde van deze werkwijze is.

Deze sessie wordt georganiseerd voor twee groepen te weten:

> Groep 1: Ogon leden, gebiedsmanagers, een beleidsadviseur per gemeente, MT en adviseurs beleid/ bedrijfsvoering GR Peelgemeenten
> Groep 2: Dagelijks Bestuur, Ogon leden en MT GR Peelgemeenten.

Werk- Sessie 2 (februari 2021):

Tijdens deze sessie worden de opgaven van de vijf gemeenten geformuleerd en wordt de keuze gemaakt voor de programma's. Per programma wordt vastgesteld wie de regisseur is, GR Peelgemeenten, de lokale gemeente of een externe partner. Aan deze sessie nemen groep 1 en 2 gezamenlijk deel, of desgewenst en in onderling overleg een afvaardiging daarvan.

Uitwerk - Sessie 3 (maart 2021):

Naar aanleiding van sessie 2 worden de opgaven van de vijf gemeenten en de gekozen programma's vertaald in de koersagenda 2021-2022. Deze uitwerking wordt tijdens deze sessie gezamenlijk gemaakt door Ogon leden en MT GR Peelgemeenten.

Planning

December 2020: vaststelling document *"Samenwerken door Samen Werken"* door DB (AB ter kennisname);

Kwartaal 1 2021: in co-creatie uitwerking koersagenda door middel van enkele gezamenlijke (leer, werk en uitwerk) sessies;

April 2021: vaststelling koersagenda 2021-2022 door DB (AB ter kennisname);

Mei 2021: gezamenlijke start opzetten programma's;

Kwartaalrapportages nieuwe stijl vanaf juli 2021: start verantwoording over realisatie programma's in relatie tot de opgaven, naast de rapportages zorgkosten;

November 2021: Update koersagenda 2022 o.b.v. ervaringen eerste half jaar (indien nodig);

December 2021: Vaststellen koersagenda 2022 (indien deze is ge-update).

De organisatie GR Peelgemeenten

Zoals gezegd staat de organisatie GR Peelgemeenten in de basis stevig. Behalve de doorontwikkeling “Samenwerken door Samen Werken” is het van belang dat de organisatie een meer proactieve houding aanneemt voor wat betreft communicatie en positionering.

Bijvoorbeeld bij gemeenteraden is de toegevoegde waarde van GR Peelgemeenten nog niet altijd bekend en is het draagvlak en enthousiasme over GR Peelgemeenten nog niet maximaal.

Het is van belang voldoende aandacht te schenken aan de identiteit, positionering en werkgeverschap van GR Peelgemeenten om in de toekomst de betrokkenheid van o.a. de lokale besturen maar ook de aantrekkingskracht op bijvoorbeeld nieuwe medewerkers positief te beïnvloeden.

Hoewel dit geen onderdeel uitmaakt van de koersagenda zal GR Peelgemeenten zich inspannen voor deze ontwikkeling en hierover actief sparren en delen met de vaste gremia, het Ogon en het DB.

Bijlage 2 : voorlopige berekening gemeentelijke bijdrage 2022

Toelichting: de in deze bijlage opgenomen bijdragen zijn nog ***voorlopig***. De inwoneraantallen per 1-1-2021 zijn nog niet bekend. Berekeningen zijn nu gebaseerd op de inwoneraantallen per 1 januari 2020. Het indexpercentage de index voor loonkosten is nu nog gebaseerd op een ***voorlopige aanname***.

Kadernota 2022		**verhouding loongevoelig - prijsgevoelig**	**effect index**						
index lonen	2,8%	90%	2,5%						
index prijzen	1,5%	10%	0,2%						
gewogen index			**2,7%**						
			1,027						
		struct bijdr 2021 excl.bijdrage jeugd en Wmo	**struct bijdr 2022 obv gewogen index**	**inc bijdr 2022 obv gewogen index (vervallen miv 2022)**	**bijdr jeugd 2022 gewogen index**	**bijdr WMO 2022 gewogen index**			**TOTAAL 2022**
			2,70%	**2,70%**	**2,70%**	**2,70%**			
Asten		1.051.351	1.079.700	-	466.114	39.129			**1.584.943**
Deurne		2.040.252	2.095.300	-	-	-			**2.095.300**
Gemert-Bakel		1.930.367	1.982.500	-	-	-			**1.982.500**
Laarbeek		1.415.498	1.453.700	-	774.189	39.129			**2.267.017**
Someren		1.217.341	1.250.200	-	696.208	70.452			**2.016.860**
Totaal		**7.654.810**	**7.861.400**	**-**	**1.936.511**	**148.710**			**9.946.621**